

Groesbeek, 18 januari 2018

Aan de gemeenteraad van de gemeente Berg en Dal,

In ons rapport over de besluitvorming rond de aanleg van het fietspad door de spoorkuil zijn door de Rekenkamer Commissie geen aanbevelingen geformuleerd. Het doen van aanbevelingen hebben wij afhankelijk gesteld van de behandeling van het rapport in de gemeenteraad. Naar aanleiding van deze behandeling doen wij de volgende aanbevelingen.

Aanbeveling 1: formuleer een kader voor het betrekken van burgers bij de ontwikkeling en uitvoering van het beleid van de gemeente. Werk de principes van de werkgroep bestuurlijke vernieuwing, die ook uw raad zijn geaccordeerd, uit en pas de bestaande kaders (verordeningen) hierop aan.

Toelichting: Door de RKC is geconcludeerd dat door het college van B&W van de voormalige gemeente Groesbeek geen pogingen zijn ondernomen om burgers en maatschappelijke organisaties actief te betrekken bij de ontwikkeling van het fietspad en daardoor in strijd heeft gehandeld met de beginselen van goed bestuur.

In haar zienswijze op ons rapport herhaalt het college haar standpunt dat inspraak niet aan de orde is omdat het bestemmingsplan voorzag in het verharderen van het fietspad en het een snel en eenvoudig uit te voeren project betrof.

De RKC is van mening dat in het geval van de aanleg van het fietspad te gemakkelijk het stempel technische uitvoering op het proces is gedrukt. Gebruikelijk in dit soort processen is het vaststellen van een projectplan waarin puntsgewijs alle aspecten, waaronder de juridisch relevante wetgeving en participatie van burgers behandeld worden. Ook voor de gemeenteraad wordt dan duidelijk waarom voor een bepaalde werkwijze wordt gekozen en is de gemeenteraad in staat om het college daarop aan te spreken.

Aanbeveling 2: Werk aan herstel van vertrouwen in gemeente

Toelichting: In onze derde conclusie constateren wij een gebrek aan vertrouwen tussen enerzijds een aantal maatschappelijke organisaties en anderzijds het college van B&W. Naar de mening van de RKC is wederzijds vertrouwen van essentieel belang om het participatiebeginsel vruchtbaar vorm te geven.

In haar zienswijze op het rapport stelt het college dat het hier niet gaat om een gebrek aan vertrouwen maar dat er sprake is van een verschil van opvatting over wat er zou moeten gebeuren. Ook tijdens de behandeling in de raad volstaat het college met de mededeling dat de samenwerking verbeterd is.

Naar de mening van de RKC onderschat het college de gevolgen die haar besluiten heeft voor het vertrouwen dat maatschappelijke organisaties maar ook andere overheden hebben voor het vertrouwen in haar toekomstig handelen. Haar handelswijze m.b.t. het vragen van een verklaring van geen bezwaar en de abrupte aanleg van het fietspad, overstijgt de normale gang van zaken bij een verschil van mening en schaadt het vertrouwen dat derden hebben in het handelen van dit gemeentebestuur. De gemeente, in zo'n natuurrijke gemeente, heeft maatschappelijke organisaties heel hard nodig heeft.

Aanbeveling 3: Vraag alsnog een inhoudelijke en financiële verantwoording over de aanleg van het fietspad

Toelichting: De RKC constateert dat door het college geen verantwoording is afgelegd aan de gemeenteraad over de overschrijding van het investeringskrediet voor het fietspad. Percentueel en feitelijk is sprake van een forse overschrijding.

Ook is voor de raad belangrijk om te weten welke inhoudelijke afspraken er voor de toekomst zijn gemaakt met partijen over het fietspad en welke mogelijke financiële consequenties dit heeft. Tot slot vraagt de commissie of de afspraken, zoals ook vastgelegd in de financiële verordening, tussen raad en college zijn nageleefd.

Aanbeveling 4: Pas verordening op de rekenkamercommissie zodanig aan dat:

- Oud bestuurders en oud ambtenaren verplicht worden te verschijnen voor de Rekenkamercommissie;
- Een ambtelijke zienswijze alleen betrekking kan hebben op de feiten en niet de conclusies van de commissie.

Toelichting: Door de RKC is geconstateerd dat door een aantal ambtenaren van de gemeente een zienswijze is ingediend. De verordening op de rekenkamercommissie maakt het indienen van een zienswijze door de ambtelijke organisatie mogelijk. De RKC vindt deze situatie onwenselijk. In haar rapporten beoordeelt de RKC het handelen van bestuursorganen. In de Gemeentewet wordt bepaald welke de bestuursorganen van de gemeente zijn en wat hun bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn. Voor de gemeente zijn de bestuursorganen de Gemeenteraad, het college van B&W, de Burgemeester en de ambtenaar belast met de inning van gemeentelijke belastingen. Slechts deze organen behoren het recht te hebben om hun zienswijze in te dienen naar aanleiding van de bevindingen van de rekenkamercommissie. De rol van ambtenaren is beperkt tot het leveren van informatie en de controle of de feitelijke informatie die in het rapport gegeven wordt correct is. De RKC beveelt de gemeenteraad aan om de verordening op dit punt te wijzigen en in overeenstemming te brengen met de bepalingen in de Gemeentewet.

Tevens constateert de RKC dat in de verordening op de rekenkamer oud-wethouders en oud-ambtenaren niet verplicht zijn om informatie te verschaffen aan de rekenkamercommissie. Voor het functioneren van de commissie is het noodzakelijk dat deze verplichting wel wordt opgenomen. De rekenkamer kijkt immers terug en is daarbij afhankelijk van de informatie die gegeven moet worden door voormalig bestuurders en ambtenaren.

Aanbeveling 5: Stel samenstelling van de commissie aan de orde bij begin raadsperiode

Uw raad heeft in meerderheid gekozen voor de commissie zoals die functioneert. Door dit besluit bij elk rapport van de commissie opnieuw ter discussie te stellen wordt de aandacht afgeleid van het rapport en het werk van de commissie.

Aanbeveling 6: Volg de verbeteringen in de WOB-procedure.

College geeft aan de WOB-procedure te verbeteren. Het is interessant te vernemen om welke verbeteringen het dan gaat en of daarmee de oorzaken van de omissie die zich thans heeft voorgedaan weggenomen worden.

Tot slot wil de commissie ingaan op de situatie m.b.t oud-wethouder Barber.

In de reactie van de commissie op de zienswijze van B&W (nawoord) staat de volgende zin: "De RKC moet constateren dat beide eerstverantwoordelijke bestuurders, ook na aandringen en bemiddeling, niet bereid waren om in gesprek te gaan met de RKC." Deze zin klopt niet. Na ons eerste verzoek is bij mevrouw Barber niet verder aangedrongen op een gesprek. Voor deze fout is

excuses aangeboden tijdens de raadsvergadering waarin het rapport is behandeld. Wij willen dat hierbij nogmaals doen.

Verder beseft de RKC dat het woord “weigering” zoals dat staat in de inleiding van het rapport onder de kop aanpak, in het geval van mevrouw Barber, gezien haar reactie tijdens de raadsvergadering te zwaar is aangezet. De RKC constateert wel dat de door haar verzonden e-mail aan de griffie geen ruimte bood om in een later stadium, indien haar gezondheid dit toeliet, wel met de commissie in gesprek te gaan. Voor het verkrijgen van informatie werd de RKC verwezen naar de andere bestuurders en oud-bestuurders. Uit haar verklaring tijdens de vergadering van de gemeenteraad bleek dat ze die bereidheid wel had. Tot aan de bewuste raadsvergadering zijn van haar kant echter geen signalen ontvangen om alsnog in gesprek te gaan. De commissie had dat graag eerder vernomen.

De RKC heeft besloten om de zin “De RKC moet constateren dat beide eerstverantwoordelijke bestuurders, ook na aandringen en bemiddeling, niet bereid waren om in gesprek te gaan met de RKC.” als volgt te wijzigen:

“De RKC moet constateren dat oud-wethouder Giesbers, ook na aandringen en bemiddeling, niet bereid was om in gesprek te gaan met de RKC. Ook wethouder Barber heeft geen gevolg gegeven aan het verzoek van de RKC om in gesprek te gaan met de commissie. Zij heeft het verstrekken van inlichtingen overgelaten aan de andere bestuurders en oud-bestuurders.

RKC